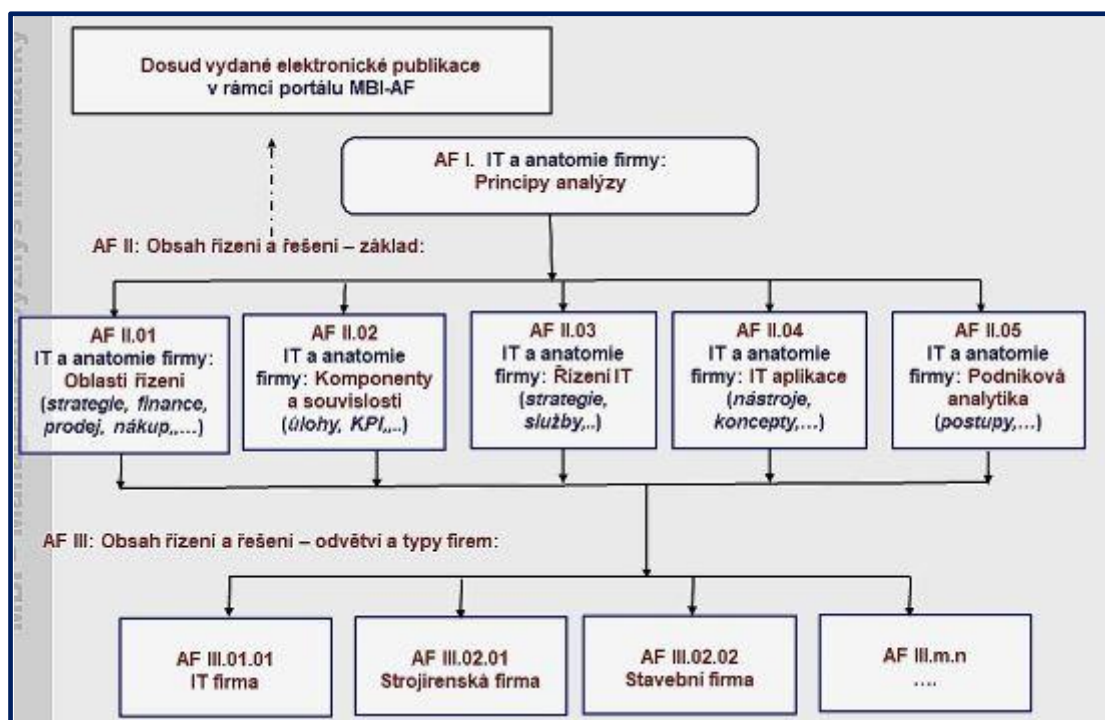

IT a anatomie firmy

(Principy a mapa portálu MBI-AF)

Obsah

1.	Účel a principy portálu MBI-AF (https://mbi-af.cz)	3
2.	Elektronické publikace	4
2.1	Základní publikace	4
2.2	Strojírenství	5
2.3	Retail	5
2.4	Samospráva	5
3.	Pracovní dokumenty	6
3.1	AF I. Principy analýzy	7
3.2	AF II. Obsah řízení firem – základ	8
3.3	AF III. Obsah řízení firem podle odvětví a typů	9
3.3.1	IT.....	10
3.3.2	Výroba:.....	10
3.3.3	Obchod:.....	11
3.3.4	Služby:	11
3.3.5	Finanční služby:	11
3.3.6	Řízení samosprávy	12

1. Účel a principy portálu MBI-AF (<https://mbi-af.cz>)

Účel a hlavní principy portálu MBI-AF lze vyjádřit v následujících bodech:

- Portál MBI-AF (**Management Business Informatiky – Anatomie Firmy**) má sloužit k posilování analytických schopností analytiků, manažerů, analytiků-vývojářů, případně i dalších rolí **v řízení firmy a rozvoji IT**. Jeho **smyslem** je tak sledovat byznys a IT v podstatných souvislostech, tj. zefektivnit kooperaci, zvýšit výkon analytických a manažerských týmů posilovat kvalitu analytických řešení.
- **Koncept** je postavený na **systemu dokumentů**, které jsou podle potřeby vzájemně provázané a označuje se zde pracovním názvem „**IT a anatomie firmy**“.
- **Dokumenty** jsou dvojího typu:
  - **Publikace**, vesměs vydávané jako **elektronické** v nakladatelství **Professional Publishing** se všemi publikačními náležitostmi (ISBN a další) a jejich účelem je podporovat studium.
  - **Pracovní dokumenty**, které představují **podklady** pro řešení problémů a projektů, úloh, tedy jde o **nabídku informací**, nikoli „povinnou nebo doporučenou literaturu“.
- Portál MBI-AF tedy není metodika, ale je koncipován především jako „**tréninkové hřiště pro analytiku a další role**“.
- **Obsah** je založený **na vstupech** zejména z projektů, z literatury, kooperací s praxí.

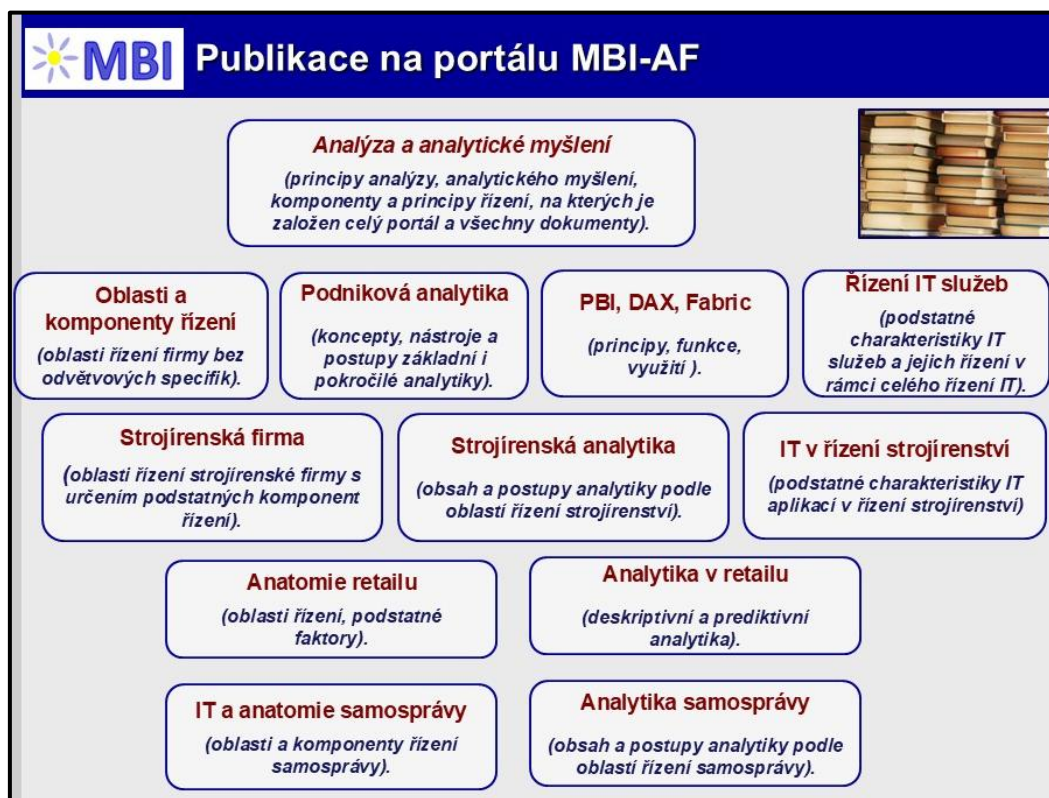
Uvedené principy se promítají do struktury portálu (Obrázek 1-1):

Obrázek 1-1: Základní struktura portálu MBI-AF

2. Elektronické publikace

Aktuální přehled publikací umístěných na MBI-AF představuje Obrázek 2-1:

Obrázek 2-1: Souhrnný přehled vydaných publikací (Professional Publishing)

Elektronické publikace se orientují na **témata analýzy a návrhu informačních systémů** s prioritním důrazem na obsah řízení firem, na řízení IT. Jsou vydávány nakladatelstvím **Professional Publishing** a jsou rozděleny do těchto skupin:

- **Základní** publikace, které se neváží k některému ze sektorů ekonomiky.
- Řízení **výroby**.
- Řízení **retailu**.
- Řízení **samosprávy**.

2.1 Základní publikace

Základní publikace zahrnují texty, které se nevztahují k jednotlivým odvětvím, ale vytvářejí pro ně společný základ:

- **IT a anatomie firmy (principy)** [[Principy](#)]: Přehled a vymezení principů, na nichž jsou založeny všechny ostatní dokumenty na portálu MBI-AF
- **Oblasti a komponenty řízení** [[Oblasti a komponenty](#)]: Specifikace oblastí řízení firmy bez ohledu na odvětví a přehled komponent řízení.
- **Podniková analytika** [[Podniková analytika](#)]: Souhrnné vymezení hlavních principů a součástí podnikové analytiky, a to jak deskriptivní, tak prediktivní.

- **Power BI, DAX, Microsoft Fabric** [[PBI_DAX](#)]: Principy a možnosti využití tří velmi rozšířených a široce využívaných produktů společnosti Microsoft, to Power BI, DAX, Microsoft Fabric.
- **Řízení IT služeb** [[Řízení služeb](#)]: Specifikace obsahu a kategorizace IT služeb tvořících základ řízení IT ve firmách.

2.2 Strojírenství

Publikace vztahující se k výrobní firmě zahrnují následující texty:

- **Strojírenská firma** [[Strojírenská firma](#)]: Přehled obsahu a podstatných komponent podle oblastí řízení strojírenské firmy.
- **Strojírenská analytika** [[Analytika strojírenství](#)]: Principy a obsah deskriptivní a prediktivní analytiky podle oblastí řízení strojírenské firmy.
- **IT v řízení strojírenské firmy** [[IT strojírenství](#)]: IT aplikace a nástroje uplatňované v řízení strojírenských firem.

2.3 Retail

Publikace ve skupině pokrývají obsah řízení a analytiky retailových firem:

- **IT a anatomie retailové firmy** [[Retail Anatomie](#)]: Přehled obsahu a podstatných komponent podle oblastí řízení maloobchodní, resp. retailové firmy.
- **IT a analytika retailové firmy** [[Retail analytika](#)]: Principy a obsah deskriptivní a prediktivní analytiky podle oblastí řízení maloobchodní, resp. retailové firmy.

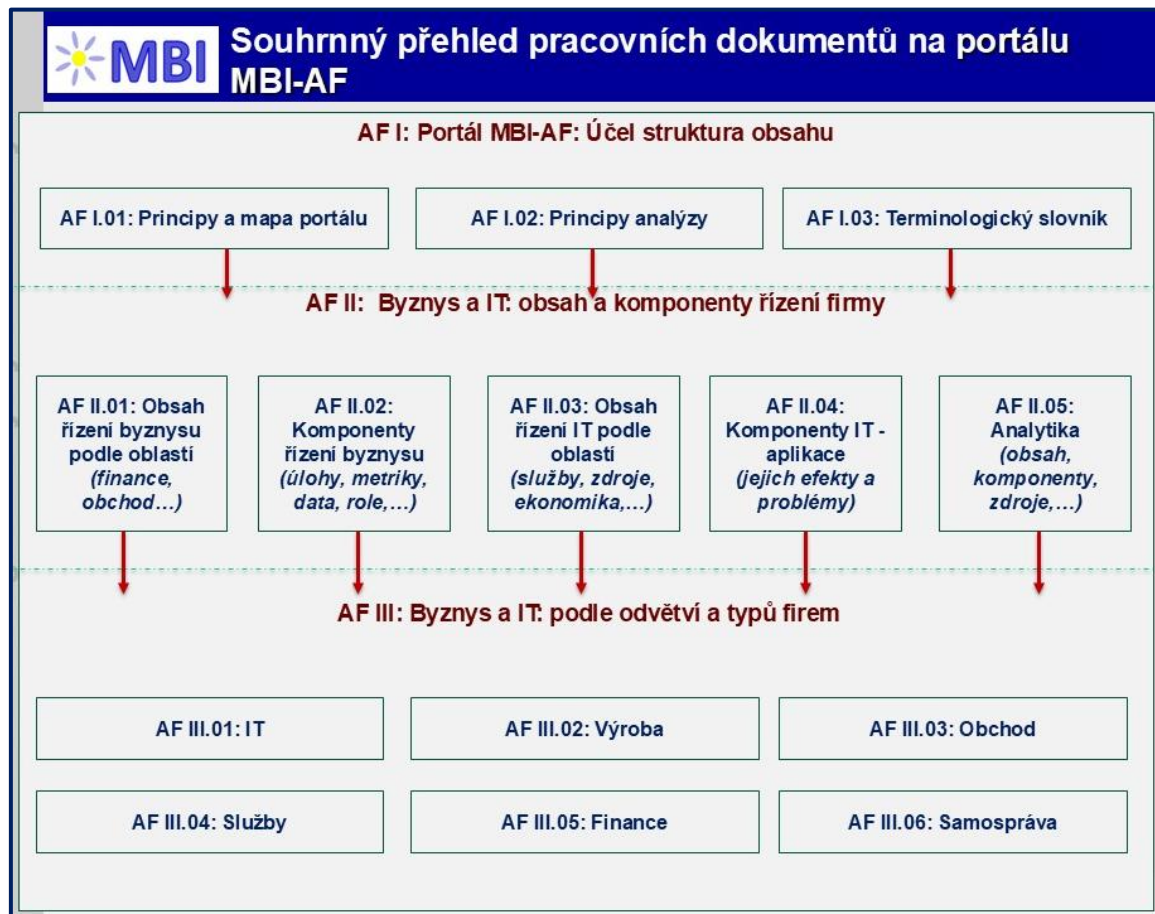
2.4 Samospráva

Publikace vztahující se k IT a anatomii samosprávy zahrnují následující texty:

- **IT a anatomie samosprávy** [[Samospráva](#)]: Přehled obsahu a podstatných komponent podle oblastí řízení orgánu samosprávy.
- **Analytika v řízení samosprávy** [[Analytika samospráva](#)]: Představuje principy a obsah zejména deskriptivní analytiky podle oblastí řízení orgánu samosprávy.

3. Pracovní dokumenty

Pracovní dokumenty se chápou výlučně jako **podklad pro řešení dílčích problémů a úloh** a jsou uspořádány do 3 vrstev (Obrázek 3-1):

Obrázek 3-1: Souhrnný přehled pracovních dokumentů

- **[AF I: Principy analýzy]: Úroveň 1:**
  - Dokumenty na úrovni I vytvářejí **společný základ pro všechny další dokumenty** na portálu, tj kromě této mapy formulují hlavní principy, analýzy a analytického myšlení a pracovní terminologický slovník, tedy přehled dále používaných pojmů.
- **[AF II: Firma základ]: Úroveň 2:**
  - Dokumenty na úrovni II **pokrývají obsah řízení firmy**, komponenty řízení, obsah řízení IT ve firmě, funkce a charakteristiky různých typů IT aplikací a podstatné principy a součásti podnikové analytiky, zejména deskriptivní a prediktivní. Mají zobecněný charakter, **bez specifik konkrétního ekonomického odvětví** nebo typu firmy.
- **[AF III: Odvětví]: Úroveň 3:**
  - Dokumenty na úrovni III vycházejí z obsahu dokumentů na úrovni I a II, ale **s respektováním specifik prostředí v různých odvětvích**.

K pracovním dokumentům uvedeme **několik poznámek**:

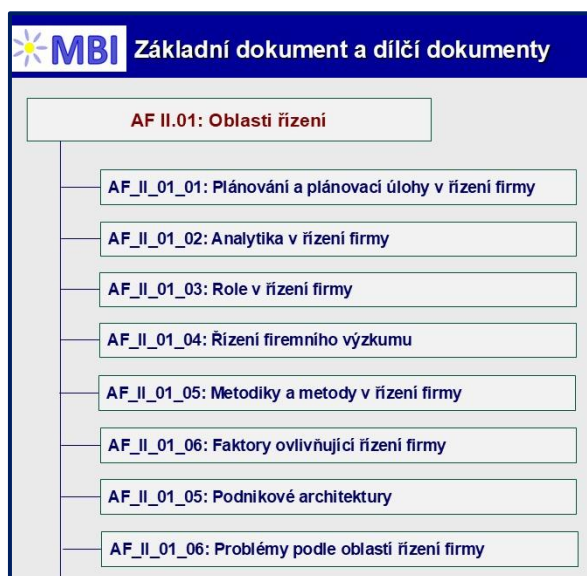
- Ve většině dokumentů je na počátku uvedena jejich **mapa podle kapitol** uvedených **v hranatých závorkách**, např. [3]. U komplexnějších dokumentů jsou tyto mapy uvedeny i pro jednotlivé kapitoly.

- Dokumenty jsou strukturovány tak, že pro dané téma je jeden **základní dokument**, který kromě názvu obsahuje i **přehled dílčích dokumentů** (Obrázek 3-2), vpravo je obvykle pro rychlou orientaci základní **schéma dokumentu** (po kliknutí se zvětší).

Obrázek 3-2: Příklad zobrazení základního dokumentu na portálu MBI-AF

- Příklad základního a dílčích dokumentů v návaznosti na předchozí příklad dokumentuje schématicky Obrázek 3-3:

Obrázek 3-3: Příklad základního dokumentu a přiřazených dílčích dokumentů

3.1 AF I. Principy analýzy

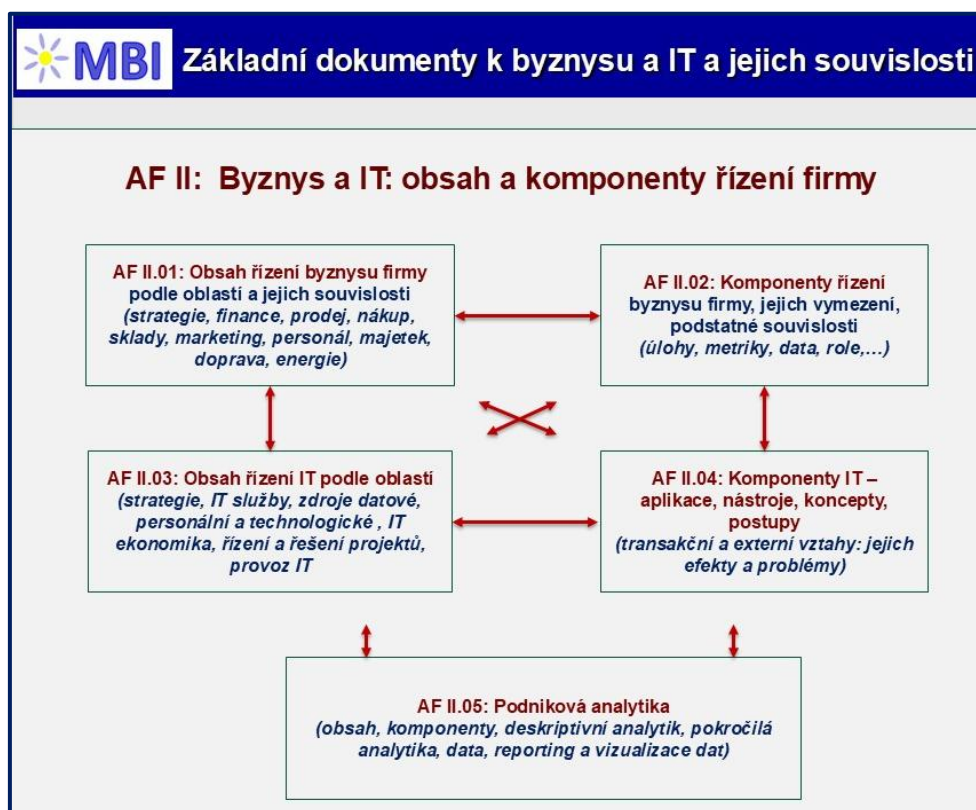
Úroveň I obsahuje následující dokumenty:

- **Analýza a analytické myšlení v prostředí častých změn** [Principy analýzy]: Definuje principy analýzy a obsahu analytického myšlení, tj. znalostí, zkušeností a dovedností jednotlivých rolí (analytiků, manažerů, vývojářů).

- **Vymezení pracovních termínů** [Pracovní termíny]: Přehled a vymezení jednotlivých pracovních termínů používaných v dalších dokumentech i mimo ně.

3.2 AF II. Obsah řízení firem – základ

Dále uvedené dokumenty vytvářejí společný základ „IT a anatomie firmy“, který je vstupem pro řešení úkolů v oblasti analýzy **bez ohledu na odvětví** nebo typy firem. Současně i vytváří **podklad pro odvětvová řešení** na úrovni AF III.

Obrázek 3-4: Přehled základních dokumentů bez vazby na odvětví

Pracovní dokumenty vztahující se k **řízení byznysu a IT bez vztahu k odvětví** ekonomiky představuje další přehled s tím, že k základnímu dokumentu jsou doplněny další dílčí dokumenty:

- **Oblasti řízení** [Oblasti řízení]: Vymezení obsahu řízení podle oblastí na základě jednotlivých komponent.
  - **Plánování a prediktivní analytika v řízení firmy** [Plánování a plánovací úlohy]: Principy plánovacích úloh a obsah prediktivní analytiky podle oblastí řízení firmy – funkce, cílové proměnné, prediktory.
  - **Analytika v řízení firmy** [Analytika firmy]: Obsah deskriptivní analytiky podle oblastí řízení firmy – funkce, ukazatelé, dimenze.
  - **Role v řízení firmy** [Role]: Role v řízení firmy, jejich funkční náplň a požadavky na znalosti a schopnosti.
  - **Řízení firemního výzkumu** [Firemní výzkum]: Obsah, metody a metriky v řízení výzkumu v rámci firem.
  - **Metody a metodiky v řízení firmy** [Metody]: Účel a obsah vybraných metod a metodik využívaných v řízení firmy.
  - **Faktory ovlivňující řízení firmy, IT a řešení IT** [Faktory]: Podstatné faktory ovlivňující řízení a řešení rozvoje firmy, např. firemní kultura.
  - **Podnikové architektury** [Podnikové architektury]: Hlavní charakteristiky podnikové architektury a jednotlivých rámců, např. TOGAF.

- **Řízení rizik** [[Řízení rizik](#)]: Obsah a principy řízení a řešení rizik v řízení firmy.
- **Řízení a analytika údržby** [[Řízení údržby](#)]: hlavní principy a obsah údržby zařízení, zejména ve výrobních firmách.
- **Potenciální problémy podle oblastí řízení** [[Problémy](#)]: Stručný přehled potenciálních problémů firmy podle oblastí řízení.
- **Komponenty řízení a jejich souvislosti** [[Komponenty a souvislosti](#)]: Komponenty řízení firmy, např. úlohy, data, metriky a jejich vzájemné souvislosti.
- **Řízení IT ve firmě** [[Řízení IT](#)]: Řízení IT ve firmě, např. IT strategie, řízení IT služeb, IT zdrojů.
  - **IT analytika** [[IT analytika](#)]: Obsah deskriptivní analytiky ve vztahu k řízení IT firmy – funkce, ukazatelé, dimenze.
  - **Role v řízení a řešení IT** [[Role v IT](#)]: IT role v řízení firmy, jejich funkční náplň a požadavky na znalosti.
  - **Metody a metodiky v řízení a řešení IT** [[Metody v IT](#)]: Obsah vybraných metod a metodik využívaných v řízení IT a řešení IT projektů firmy.
  - **Plánování portfolia projektů** [[Plánování portfolia projektů](#)]: Klíčová východiska od metod výběru, prioritizace a optimalizace projektů až po roli digitalizace, datové analytiky a umělé inteligence
  - **Řízení datových zdrojů** [[Řízení datových zdrojů](#)]: Specifické otázky a přístupy v řízení datových zdrojů, zejména datové katalogy, „data mash“, datové migrace.
  - **Mikroslužby** [[Mikroslužby](#)]: Uplatnění konceptu mikroslužeb v řešení IT projektů.
  - **Mobilní 5G sítě** [[5G sítě](#)]: Možnosti využití 5G sítí v praxi.
- **IT aplikace, nástroje, koncepty, postupy** [[IT aplikace](#)]: IT aplikace a nástroje v řízení firmy, např. ERP, CRM.
- **Podniková analytika** [[Podniková analytika](#)]: Principy, nástroje, přístupy podnikové analytiky, např. BI, SSBI.
  - **Principy a postupy řešení SSBI a BI úloh** [[Postupy](#)]: Principy a postupy řešení úloh na bázi BI a SSBI.
  - **Power BI a Microsoft Fabric** [[Power BI](#)]: Principy a možnosti využití Power BI pro řešení analytických úloh. Základní principi platformy Microsoft Fabric.
  - **DAX, Data Analysis Expressions** [[DAX](#)]: Principy a funkce jazyka DAX (Data Analysis Expressions) pro řešení analytických úloh.
  - **Tvorba dashboardů** [[Dashboardy](#)]: Klasifikace a postupy řešení dashboardů v analytických úlohách.
  - **Prediktivní analytika** [[Prediktivní analytika](#)]: Principy, funkce a nástroje prediktivní analytiky.
  - **AI, Umělá inteligence** [[Umělá inteligence](#)]: Pouze základní charakteristiky AI.
  - **Migrácia reportov z IBM Cognos Analytics do Microsoft Power BI** [[Migrace reportů](#)]: Problémy a možnosti řešení migrace reportů mezi prostředími.
  - **dbt** [[dbt](#)]: Funkce a možnosti využití platformy dbt pro řízení datových skladů.

3.3 AF III. Obsah řízení firem podle odvětví a typů

Texty *na úrovni AF III* navazují na dokumenty společného základu, tedy AF II, ovšem **se zaměřením na vybraná odvětví ekonomiky** (výroba, maloobchod atd.). Jde především o příklady různých firem. Jsou tak vesměs **postaveny na reálných projektech** a reálných firmách. Vzhledem k tomu, že na jejich řešení se podílí větší počet autorů s různými zdroji, jsou zde i při snaze o zachování společných principů určité rozdíly ve strukturách a podrobnosti textů.

Obrázek 3-5: Přehled odvětví a základních dokumentů

Pracovní dokumenty vztahující se k IT a anatomii firmy **podle odvětví ekonomiky** zahrnují následující skupiny dokumentů:

3.3.1 IT

- **IT a anatomie IT firmy** [IT firma]: Specifikace obsahu řízení IT firmy podle jednotlivých oblastí.
  - **Faktory řízení IT firmy** [IT: faktory]: Faktory ovlivňující řízení a řešení projektů rozvoje IT firmy, např. velikost firmy, kultura firmy, působnost firmy.
  - **Analytika IT firmy** [IT: analytika]: Vymezení obsahu analytických a plánovacích úloh v řízení IT firmy, tj. metriky, dimenze a datové zdroje.
  - **Role v řízení IT firmy** [IT: role]: Funkční náplň a požadavky na znalosti a schopnosti rolí v IT firmě.
  - **IT v řízení IT firmy** [IT: IT aplikace]: Charakteristiky IT aplikací pro řízení IT firmy, jejich pozitiva a problémy.
  - **Metody a metodiky řízení IT firmy** [IT: metody]: Metody strategického a finančního řízení firmy, metody řízení IT.

3.3.2 Výroba:

- **IT a anatomie strojírenské firmy** [Strojírenská firma]: Klasifikace strojírenských firem, specifikace obsahu řízení firmy podle jednotlivých oblastí.
  - **Faktory řízení strojírenské firmy** [Strojírenství: Faktory]: Faktory ovlivňující řízení a řešení projektů rozvoje strojírenské firmy, např. výrobní technologie, kultura firmy, úroveň řízení IT.
  - **Analytika strojírenské firmy** [Strojírenství: Analytika]: Vymezení obsahu analytických úloh v řízení strojírenské firmy, tj. funkce, metriky, dimenze a datové zdroje.
  - **Role v řízení strojírenské firmy** [Strojírenství: Role]: Funkční náplň a požadavky na znalosti a schopnosti rolí ve strojírenské firmě, např. výrobní manažer, technolog, konstruktér.

- **IT v řízení strojírenské firmy** [[Strojírenství: IT Aplikace](#)]: Charakteristiky IT aplikací pro řízení strojírenské firmy, např. ETP, MES, WMS, jejich pozitiva a problémy.
- **Metody řízení strojírenské firmy** [[Strojírenství: Metody](#)]: Metody strategického, finančního řízení, řízení provozu, metody řízení IT.
- **Plánování a prediktivní analytika: strojírenství** [[Strojírenství: Plánování](#)]: Principy plánovacích úloh a obsah prediktivní analytiky podle oblastí řízení strojírenské firmy – funkce, cílové proměnné, prediktory.
- **Big Data ve strojírenské firmě** [[Strojírenství: Big Data](#)]: Metody optimalizace zpracování velkých výrobních dat s důrazem na dva aspekty – snížení objemu přenášených a ukládaných dat a omezení nákladů.
- **Reportingové BI řešení pro plánování výrobních kapacit v závodech** [[Strojírenství: Reporting](#)]: Konstrukce obecného řešení architektury reportingu kapacit ve výrobních závodech.
- **IT a anatomie stavební firmy** [[Stavební firma](#)]: Vymezení obsahu řízení stavební firmy a základ analytiky ve stavební firmě.
- **IT a anatomie potravinářské firmy** [[Potravinářská firma](#)]: Vymezení hlavního obsahu řízení potravinářské firmy.

3.3.3 Obchod:

- **IT a anatomie retailové firmy** [[Maloobchodní firma](#)]: Vymezení obsahu jak jednotlivých oblastí řízení a základní analytiky maloobchodu.
  - **IT a analytika retailové firmy** [[Maloobchodní analytika](#)]: Obsah, možnosti a přístupy k analytice retailové firmy se zaměřením zejména na deskriptivní a prediktivní analytiku.
- **IT a anatomie velkoobchodní firmy** [[Velkoobchodní firma](#)]: Vymezení obsahu jednotlivých oblastí řízení a základní analytiky velkoobchodu.
- **IT a anatomie obchodních center** [[Obchodní centra](#)]: Vymezení specifických charakteristik řízení obchodních center, včetně analytiky.

3.3.4 Služby:

- **IT a anatomie logistických služeb** [[Logistické služby](#)]: Vymezení obsahu řízení firmy poskytující služby v oblasti doručování zásilek, balíků, psaní.
- **IT a anatomie cestovní kanceláře** [[Cestovní kancelář](#)]: Vymezení všech standardních oblastí řízení cestovní kanceláře a několika zcela specifických, včetně základní analytiky.
- **IT a anatomie hotelu** [[Hotel](#)]: Vymezení všech oblastí řízení hotelu, zejména jeho provozu, včetně základní analytiky.
- **IT a anatomie autoservisu** [[Autoservis](#)]: Vymezení oblastí řízení autoservisu a vymezení řízení jeho provozu.
- **IT a anatomie leasingové firmy** [[Leasingové služby](#)]: Vymezení oblastí řízení leasingové společnosti a zejména řízení leasingu.
- **IT a anatomie firmy v autobusové dopravě** [[Autobusová doprava](#)]: Celková charakteristika menší firmy zaměřené na linkovou autobusovou dopravu.
- **IT a anatomie vodárenské firmy** [[Vodárenské služby](#)]: Vymezení obsahu řízení ve vodárenských společnostech zajišťujících distribuci a dodávky vody.
- **IT a anatomie řízení restaurace** [[Restaurace](#)]: Základní informace o obsahu řízení a řešení informačního systému restaurací.

3.3.5 Finanční služby:

- **IT a anatomie banky** [[Banka](#)]: Základní přehled o obsahu a funkcích podle jednotlivých oblastí řízení banky.
  - **Akviziční kampaně v bankovníctví** Soubor komunikačních a prodejních aktivit obchodní banky, jehož cílem je získat nové klienty sjednáním nového běžného účtu.

- **IT a anatomie pojišťovací společnosti** [[Pojišťovna, zprostředkovatelé](#)]: Dokument nepokrývá celé řízení pojišťovny, ale výlučně řízení zprostředkovatelů.

3.3.6 Řízení samosprávy

- **IT a anatomie samosprávy** [[Samospráva](#)]: Základní přehled o řízení orgánu samosprávy podle jednotlivých oblastí řízení, a to na základě vybraných komponent řízení.
  - **Analytika v řízení samosprávy** [[Samospráva: analytika](#)]: Vymezení obsahu analytických úloh na úrovni deskriptivní a následně prediktivní analytiky.